

Blaren, bessen en buikpijn

Tekst: Liesbeth ten Hallers

Een aalbare, stenen bambi aan de voet van een met sappige, rode besjes getooid peperboompje kan een jonge moeder buikpijn bezorgen. Behalve haar aan doenlijke tuinbeeldje geeft ook de koektrommel van buurvrouw veel heen en weer geloop van het kroost. Drie tot vier peperboombessen zijn dodelijk snoepgoed.

De oranje- en rode trossen van de klimmende pronkboon zijn voor vaas en vlinder aantrekkelijk.

Vlindertuinplanten met een kanttekening Niet iedereen is op de hoogte van gevaren die planten kunnen opleveren. Ooit legde ik de hand op een rapport over veiligheid op speelplekken, onder andere over het aanvaardbare risico bij de beplantingskeuze. Een arts en een apotheker selecteerden een aantal alledaagse maar giftige gewassen. Ook binnen het vlinderplantensortiment zijn er veel verdachte tot zeer giftige soorten te onderscheiden. Bij sommige is aanraking al genoeg voor een allergische reactie van de huid.

Blote armen, korte broeken Brandnetel vermijd je vanzelf, maar de verwante hop, met zijn schurende lianen, is ook niet handig in een nauwe doorgang. Je onbedekte armen houden er rode striemen aan over. Het sap van muurpeper bezorgt wie er gevoelig voor is, contactdermatitis. Diverse schermbloemigen geven soms blaren of huid-

Risikant voor menselijke consumptie zijn de bessen van liguster, veel kamperfoelie-, sneeuwbal-, cotoneaster- en sneeuwbessoorten, vuurdoorn, vuilboom, wegedoorn, laurierkers, klimop, *Lantana camara*, (een oranje-plant), peperboompje en hulst.

Peperboompje: riskant voor menselijke consumptie.

verkleuring bij knip- of wiewerk: pastinaak, wilde peen, berenklauw, engelwortelsoorten en akkerscherm. Ook wijnruit en vuurwerkplant, beide van de wijnruitfamilie en waardplant voor de koninginnenpage, kunnen huidreacties teweegbrengen.

Oneetbaar, verdacht of giftig In onrijpe staat zijn bessen van vlier giftig voor ons, maar niet voor houtduiven. Het boomblauwtje zou ten behoeve van ei-afzetting geen onderscheid kunnen maken tussen vrouwelijke, dus besdragende en mannelijke hulst, terwijl de jonge bes het eerste rupsenvoer is. Waarschijnlijk geldt ook voor blauwe regen (*wisteria's*), dat deze vlinder noodgedwongen een gokje waagt. De geurige wisteriasoorten in ons land zijn meestal steriel, maar wisteria 'Issai' of 'Domino' maakt mooie, zacht behaarde peulen. Ik zie het blauwtje regelmatig op mijn onvruchtbare wisteria landen, met belangstelling voor nectar en bloemknop. In de Dordognestreek (Frankrijk) dansen 's zomers boven deze nabloeierende, steriele 'Glycine' vele tijgerblauwtjes. Ik ontdekte inderdaad eitjes, vermoedelijk vergeefs afgezet op de knoppen. Van de blazenstruik (*Colutea*) hebben ze meer profijt. Voor mensen zijn wisteriapeulen giftig, net als die van de meeste lathyrus- en wikkesoorten, brem, en blazenstruik. Rauwe tuinboon (*Vicia faba*) en pronkboon (*Phaseolus coccineus*) kun je, hoe hongerig ook, beter niet eten. Maar de oranje- en rode bloeiende, langgesteelde trossen van de klimmende pronkboon (bijvoorbeeld var. 'Armstrong') zijn voor vaas en vlinder aantrekkelijk.

Gevaarlijke honing, onschuldige nectar Giftige honing kan afkomstig zijn van nectar in azalea en rhododendron, maar kleine vuurvlinder en landkaartje malen daar niet om. Ook zal een imker zijn kasten niet bij velden vol jacobskruiskruid stallen. Deze plant is verder berucht om gevallen van veevergiftiging, net als bijvoorbeeld bessen van heggen. Voor kinderen zijn vijftien besjes dodelijk. Ze kleuren rood aan snoeren van de vrouwelijke plant, die, een manlijk exemplaar innig omhelzend, mijn heg verfraait. In de manlijke bloempjes is de nectar bereikbaar voor het boomblauwtje.

Bronnen:

Tirion Giftige plantengids, Dr. M. de Cleene
Atlas van de Nederlandse dagvlinders, Ir. M.H. Tax.